

Ekonomická krize: Evropské vs. americké řešení

Moderátor: Michal Vít

Hosté: Luděk Niedermayer, Jan Švejnar

12. října 2009, Café Therapy

Hlavním tématem diskuze s profesorem Janem Švejnar, bývalým vice-governérem České národní banky Luděkem Niedermayerem bylo srovnání evropského a amerického přístupu k řešení současné ekonomické krize a faktorů, které je formovaly.

Oba panelisté hlavní rozdíl spatřují v koordinaci a načasování přijatých řešení jednotlivými vládami. Zatímco v USA realizace státního stimulu probíhala jednotně, Evropa nebyla schopna nalézt společnou cestu. Jan Švejnar také rozlišil rozměr přijatých opatření, přičemž americká reakce byla více razantní nežli ta evropská. V obou případech Jan Švejnar hledal odůvodnění v míře integrace států, v odlišných sociálních a ekonomických podmínkách, ale také v historických zkušenostech z krize třicátých let.

Luděk Niedermayer podotkl, že finanční krize měla na Evropu stejný dopad jako na Spojené státy, a to především vzhledem k jejímu napojení na „komplikované finanční struktury“. Poukázal také na ekonomickou lehkomyšlnost některých politiků, kteří se dlouho domnívali, že se jedna krize na Wall Street nemůže dotknout států střední Evropy.

Jan Švejnar nicméně uvedl, že průběh krize byl na obou kontinentech odlišný. V USA začala krize nejprve jako finanční, zapříčiněna mj. vytvořením nových finančních instrumentů, snížením úrokových sazeb a následným „nafouknutím bubliny“ v reálním sektoru, což bylo doprovázeno selháním regulačních mechanismů. V Evropě se mělo stát to samé v menší míře, především zde ale poklesla poptávka a krizi tak pocítila i řada dalších států.

K důvodům krize v USA podle Luděka Niedermayera patří spojení vysoké spotřeby a nízké výroby, deficit obchodní bilance a nízká míra úspor. Vysvětlení pádu finančních institucí nalézá ve špatném ohodnocení aktiv. Situaci v Evropě zhoršila krátkozraká fiskální politika v některých zemích s cílem podpořit poptávku a ovlivnit tak růst ekonomiky z politických důvodů, namísto zavádění reformy vedoucí k zajištění dlouhodobého růstu.

Jan Švejnar nastínil reakci Spojených států na současnou krizi jako krátkodobé nahrazení poptávky jednotlivců a podniků vládní poptávkou s cílem odstranit negativní očekávání, což by mělo následně vrátit ekonomiku do konjunktury i přes krátkodobě vysoký schodek státního rozpočtu, dosahující až deseti procent. Přijímání takto razantních opatření je umožněno, mj. dynamikou americké ekonomiky, a tedy i schopností jejího rychlého vzestupu. Je také motivováno zkušeností s vysokou nezaměstnaností během tzv. velké deprese, kdy bylo třeba zamezit další hluboké recesi.

Evropa se na druhé straně více spoléhá na automatické stabilizátory a snaží se vyhnout nežádoucí inflační vlně. Německo, které podle Jana Švejnara reprezentuje současný evropský přístup, ve třicátých letech zažívalo hyperinflaci a zachovalo si tak opatrnější postup i dnes. Evropská ekonomika je navíc obecně více regulována a její hospodářská politika musí brát v potaz vysokou „míru sociální koheze“ oproti vyšší toleranci pro nerovnost příjmů a bohatství v americké společnosti.

Oba řečníci se shodli, že koordinace při řešení krize je na evropské rovině z důvodu její větší diverzity ze zásady problematičtější. Jak poukázal Jan Švejnar, v Evropě sice existuje silná centrální banka pro eurozónu, nicméně na rozdíl od Spojených států je zde nutné sladění kroků mezi jednotlivými ministerstvy financí členských států. Americký FED má navíc širší kompetence v oblasti konjunktury ekonomiky oproti Evropské centrální bance, která se zabývá pouze cenovou stabilitou.

Podle Jana Švejnara Česká republika v reakci na krizi musela zohlednit skutečnost, že jako malá otevřená ekonomika má pouze omezené možnosti. „Základním kamenem“ se stala zaměstnanost, což Švejnar vzhledem k faktu, že v důsledku krize má nezaměstnanost v Evropě dále vzrůstat, hodnotil pozitivně. Vybočení z evropské normy by mohlo vyvolat negativní vnímání země ze strany investorů. Nicméně samotné řešení krize přišlo podle Švejnara velmi pozdě a poukázalo tak na nepřipravenost institucí na krizi, která měla být dle Niedermayera očekávána.

Co se týče současné situace, Jan Švejnar uvedl, že zcela „nevíme, kde jsme“, podařilo se však zamezit první vlně paniky a ukazatelé naznačují konjunkturu. Nicméně další vývoj není znám, jelikož se stále neví, zda zmíněné zlepšení situace je pouze výkyvem díky přijatým opatřením. Jan Švejnar také zdůraznil, že ani u velké deprese ekonomové neočekávali rozměr, kterého nakonec dosáhla. Co se týče důsledků krize, Luděk Niedermayer hovořil o návratu ekonomiky o dva až tři roky zpět u řady států, zároveň ale uvedl, že ekonomický cyklus není zcela „mrtvý“.

Vzhledem ke globálnímu charakteru krize jsme podle Ludka Niedermayera nyní na „jedné lodi“ se zbytkem světa. Uvedl také, že v budoucnu se svět již nevrátí ke stejné „lehkovážnosti“ bankéřů. Spojené státy se budou muset odvrátit od orientace na spotřebu k výrobě, zároveň ale musí být bráno v potaz, že jakékoli podobné změny budou mít vliv na výrobu jak například v Číně, tak v konečném důsledku i v Evropě. Jan Švejnar ideální přístup k řešení krize shledává v koordinaci mezi Spojenými státy, Evropou a Japonskem.

Budoucnost palestinsko-izraelských vztahů

Moderátor: Jaroslav Bureš

Hosté: Hillel Shuval, Izzeldin Abuelaish, Irena Kalhousová, Luboš Kropáček, Jana Hunterová

12. října 2009, Ústav mezinárodních vztahů

Expert na problematiku vodních zdrojů na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě a opoziční politik Hillel Shuval představil na úvod svou vizi Palestiny a Izraele jako dvou států existujících bok po boku v bezpečí, vzájemném respektu a spolupráci, což jsou i cíle tzv. Ženevské iniciativy, neoficiální mírové smlouvy sepsané v roce 2003 významnými palestinskými a izraelskými osobnostmi. V této souvislosti zmínil i práci palestinské doktorky Fadia Diabes Murad, jejíž úsilí je příkladem snahy Izraelců a Palestinců, kteří „mohou a budou pracovat společně, aby dosáhli dohody“. Shuval zdůraznil nutnost vzájemného porozumění. Zejména vyzdvihl význam porozumění palestinskému strachu, že Izrael nevyjednává s cílem dosáhnout míru, a strachu izraelskému, že u Palestinců neexistuje strana, se kterou by bylo možné vyjednávat. Hillel Shuval věří, že nyní existuje naděje na usmíření vzhledem k rostoucí podpoře regionálních a světových lídrů, pozitivnímu vývoji v přístupu pravicových stran a obecné podpory veřejnosti. Shuval rovněž vyzdvihl klíčový vliv amerického prezidenta Obamy na celkovou atmosféru a pocit naděje, který do regionu vnesl.

Izzeldin Abuelaish, lékař a mírový aktivista z pásma Gazy, přikládá větší význam konkrétním krokům a potvrzuje to slovy „naděje a ochota nejsou vše“. Pozastavil se nad neúspěšnými snahami o dosažení míru pomocí prostředků jako je násilí, nepřátelství, budování osad nebo odpalování raket do Sderotu. „Toto jsou prostředky, které nikdy nikam nepovedou“, jelikož to, „co je vybudováno silou, nevydrží“, řekl Abuelaish. Zdůraznil také, že otázka bezpečnosti státu Izrael v žádném případě neospravedlňuje budování dalších osad na palestinském území. Postup pro vyřešení současné situace přirovnává k léčení pacienta a hledání možných příčin jeho obtíží: „Na pacienta musí být nahlíženo celistvě,“ říká Abuelaish. Podobným způsobem by mělo být nahlíženo i na Palestince a Izraelce. Izzeldin Abuelaish nicméně podotýká, že pojem „míru“ zůstává stále nedefinován.

Irena Kalhousová z Blízkovýchodního programu Asociace pro mezinárodní otázky se věnovala otázce Evropské unie, jakožto „patriota“ Palestinců, a její roli v řešení konfliktu. „Na jedné straně Evropané hovoří o vytvoření samostatného palestinského státu, ale na straně druhé ještě neupřesnili, jak bude Izraeli zaručena bezpečnost proti útokům.“ Dodala také, že Evropa stále neuznala existenci islámského fundamentalismu, přičemž „Korán neakceptuje možnost ne-muslimského státu“. Co se týče budoucího vývoje, Irena Kalhousová naznačila, že Izrael si bude stále více uvědomovat, že i přes současnou vzájemnou nedůvěru může být Evropa pozitivním partnerem. Předpokládá rovněž přehodnocení současného evropského přístupu, který bude více brát v potaz měnící se demografické podmínky evropských zemí, a dosavadní finanční pomoci Palestincům. „[Evropané] si nepřejí prosazovat zkorumpované hnutí. Evropané si začínají být vědomi toho, že musí zároveň kontrolovat, kam jejich peníze směřují.“

Na náboženské aspekty izraelsko-palestinského konfliktu se zaměřil profesor a islamolog Luboš Kropáček z Filozofické fakulty Karlovy univerzity. Přestože izraelsko-palestinský konflikt považuje především za boj o půdu a zdroje, náboženství ve „Svaté zemi“ podle něj hraje důležitou roli a je hluboce propojené s politikou. Obě strany by se tak měly zaměřit na to, co mají jejich náboženství společné. Dodává, že jak hebrejská Bible, tak Korán obsahují podobné glorifikace násilí, ale prosazují i podobné ideály míru. Poukázal na potřebu aplikovat tzv. „zlaté pravidlo“, které ukládá: „Nedělej druhým to, co bys nechtěl, aby oni dělali tobě“, obsažené ve všech náboženstvích knihy.

Fotografka Jana Hunterová za Nadaci Anny Lindhové následně představila své fotografie z Izraele a Západního břehu. Pokusila se jejich prostřednictvím ukázat každodenní život Palestinců a Izraelců jak z pohledu náboženské kultury, tak politické atmosféry.

Na závěr měli možnost přispět svými komentáři i návštěvníci diskuze. Velvyslankyně Egyptské arabské republiky, Amal M. Mourad, projevila nesouhlas s Irenou Kalhousovou, co se týče role Evropy na Blízkém východě, a zároveň zmínila velkou historickou zodpovědnost evropských států v tomto regionu. Náboženský aspekt konfliktu, reprezentovaný silící rolí islamistického hnutí Hamás, je podle velvyslankyně produktem nedávného vývoje, vzhledem k původně sekulárnímu charakteru palestinského hnutí. Uvedla rovněž, že blokováním vyjednávání se pouze posiluje role islamistů.

Podpora lidské důstojnosti v globalizovaném světě: Jak „sociální podnikatelé“ ctí jednotlivce a pomáhají jim

Host: Lydia Kan

12. října 2009, Goethe Institut

Hlavním tématem dílny byla „lidská důstojnost“, která pro Lydiu Kan, výkonnou trenérku a poradkyni iniciativ One World Youth Project, The Converging World, The Climate Project a Virgin Unite, představuje „vnitřní hodnotu vlastní každé lidské bytosti“. Zdůraznila, že člověk musí být odvážný a schopen vyjádřit se k něčemu, co je špatné nebo neetické.

Uvedla příklady „sociálních podnikatelů“, kterým se dle jejího soudu podařilo svou prací přivodit změnu, zmínila například Jessicu Rimington, zakladatelku One World Youth Project, iniciativy zaměřené na budování empatie a porozumění ve světě skrze síť partnerských škol. Lydia Kan uvedla, že „sociální podnikání není o penězích, ale o distribuci, porozumění tomu, kdo co potřebuje, ne o charitě“.

Dílna, kterou Lydia Kan vedla, se skládala ze dvou aktivit, při kterých byli účastníci vyzváni k diskusi o otázkách významu konference Forum 2000 a vnitřním rozměru lidského bytí. Dílnu zakončila myšlenkou, že existence plánu aktivit v „nespoutaném a cenném“ životě člověka je cestou dalšího rozvoje.

Občanská společnost v dnešním Rusku

Moderátor: Libor Dvořák

Hosté: Jegor Gajdar, Ella Kesaeva, Pavel Chikov, Anna Sevortian, Sergej Lukaševskij

12. října 2009, Goethe Institut

Podle bývalého ruského premiéra Jegora Gajdara občanská společnost v Rusku existuje, ale „není dostatečně rozvinutá“. Tento pohled sdíleli všichni mluvčí přítomní na panelu zaměřeném na stav občanské společnosti v Rusku, který spoluorganizovalo sdružení DEMAS.

Jegor Gajdar ve své úvodní řeči hovořil o současné politické situaci v Rusku nacházejícím se pod „dvojím vedením“ prezidenta Medveděva a premiéra Putina a vyjádřil znepokojení nad nejasností v otázce, kdo Rusku opravdu vládne. V době, kdy se země potýká s ekonomickou krizí, je politická stabilita zásadní. Gajdar rovněž zmínil otázku amerického projektu protiraketové obrany v Polsku a České republice a označil krok prezidenta Obamy odstoupit od něj za chvályhodný.

Pavel Chikov, právník a předseda Mezinárodní interregionální asociace pro lidská práva AGORA v Rusku, poukázal na řadu nedostatků ruské občanské společnosti. V komentáři o vztahu občanských sdružení a organizací k ruskému státu uvedl, že ty „věrnější“ mají větší možnosti zapojení se do dialogu se státními institucemi, především prostřednictvím tzv. občanské komory, zatímco „méně věrné“ organizace nejsou k účasti vyzvány. Chikov dále uvedl, že „existují určité oblasti práce nevládních organizací, které jsou dokonce nebezpečné“. Mezi ně patří neonacismus, fašismus, anebo aktivity spojené s regionem severního Kavkazu.

Tento bod Pavla Chikova potvrdila i Ella Kesaeva, spolupředsedkyně organizace Hlas Beslanu: „Hlas Beslanu je velkým tabu; naše jméno nesmí být otištěno v žádných novinách.“ Region severního Kavkazu je podle ní zatížen neustálým porušováním ústavy, potlačováním lidských práv, ale také přítomností ruských tajných služeb. Občanská společnost zde existuje pouze formálně. „Ano, můžeme zakládat nevládní

organizace, ale tyto orgnizace jsou perzekuovány.” Ella Kesaeva uvedla příklad vlastní organizace Hlas Beslanu obviněné dokonce z extremismu. Hlas Beslanu se snaží shromáždit důkazy o společné odpovědnosti ruských bezpečnostních složek a bývalého prezidenta Putina na tragických událostech v Beslanu z roku 2004 a předložit je u nezávislého soudu. V této souvislosti Ella Kesaeva uvedla, že poslední nadějí je Evropský soud pro lidská práva, kde případ Beslanu čeká na vyřízení; současně je snahou přimět soud ve Štrasburku, aby případy obětí terorismu projednával přednostně.

V odpovědi na otázku novináře Libora Dvořáka o přístupu ruské společnosti vůči severnímu Kavkazu a menšinám obecně hovořila Anna Sevortian, zástupkyně ředitele Centra pro rozvoj demokracie a lidských práv, o roli ruských médií. Podle výzkumů provedených moskevským Centrem pro informace a analýzu SOVA převládá v médiích snaha o vytváření „anti-hrdinů” v souladu s určitými „trendy” ve společnosti. Těmito trendy jsou například anti-amerikanismus, nebo hnutí proti etnickým menšinám, přičemž důvody jejich vzniku jsou obojí politické i ekonomické. V současné době se v Rusku rozšiřují extremismus a nenávisť vůči přistěhovalcům. Podle Anny Sevortian věnuje občanský sektor této problematice zvýšenou pozornost, nicméně veřejní aktivisté nemohou tento problém zcela vyřešit.

Sergej Lukaševskij, ředitel Muzea a sociálního centra Andreje Sacharova, vyjádřil znepokojení nad nedostatkem veřejného povědomí a informovanosti ruské populace. Částečně za toto viní stát: „Není možné mít veřejné povědomí, aniž by zde byla svoboda vyjádření nebo veřejná diskuze o problémech.” Ruská vláda je také zapojena do protiamerické propagandy, ve které hrají roli i státem kontrolovaná média.

Univerzální lidská práva pro ženy? Práva žen v islámských zemích

Moderátorka: Tereza Wennerholm Čáslavská

Hosté: Izzeldin Abuelaish, Freshta Jalalzai, Jana Hybášková, Jana Hradílková

12. října 2009, Goethe Institut

„Plně věřím v potenciál žen! Je na čase, aby ženy převzaly vedoucí roli,“ pronesl na úvod panelu Izzeldin Abuelaish, lékař a kandidát na Nobelovu cenu míru pro rok 2010. Ostatní účastníci diskuze souhlasili s pohledem, že by ženy měly více působit ve vedoucích pozicích, jakož i s poznámkou, že ve srovnání s muži velice málo žen stojí v pozadí konfliktů a válek.

Role náboženství ve společnosti a interpretace Koránu v souvislosti s právy žen byla tématy, která vyvolala největší debatu a neshody mezi panelisty. Jana Hybášková, předsedkyně Evropské demokratické strany a odbornice na region Blízkého východu, podotkla, že „Islám jasně říká, že žena je na nižší úrovni nežli muž“, a že „Korán dává prioritu mužům“. Doktor Abuelaish naopak odvětil, že věří, že Korán poskytuje ženám více respektu nežli mužům, a že jsou to společenské zvyky, které zpomalily obecný rozvoj role žen.

Jana Hradílková, zakladatelka nevládní organizace Berkat, upozornila, že každodenní zkušenosti a zážitky žen je jen „velice těžké komunikovat zbytku světa“ a že nemůžeme nikdy důvěrně znát původ utrpení žen. I přesto však musíme jednat.

Účastníci panelu se nakonec shodli na významu vzdělání jak žen, tak mužů v muslimských zemích. Je důležité naučit ženy chápat, že jejich role ve společnosti nekončí mateřstvím. Afghánská novinářka Freshta

Jalalzai uvedla, že jak místní, tak mezinárodní média by mohla sloužit jako „katalyzátor“ v prosazování vzdělání a jiných iniciativ s cílem podpořit hnutí za ženská práva.

Trvalá bdělost (Eternal Vigilance)

Moderátor: John Suárez

Hosté: Alyksandar Milinkevich, Trudy Stevenson, Tamara Sujú Roa, Sabe Amthor Soe, Jose Gabriel Ramón Castillo

13. října 2009, Goethe Institut

Pět aktivistů lidských práv sdružených v iniciativě „Trvalá bdělost“ (Eternal Vigilance) se sešlo v Goethe Institutu, aby se podělili o své zkušenosti jakožto politické opozice čelící tyranii ze strany státu. Účastníci diskuse hovořili o nedostatku svobody ve svých zemích a upozornili na to, jak je nezbytné odhodlání a odolnost v boji proti despotickým režimům, ale také zájem a podpora zvenčí.

Vůdce běloruské opozice Alyksandar Milinkevich popsal metody, které běloruský stát používá ke kontrole občanů v jeho zemi: „Není to viditelné utlačování, lidé nejsou zatýkáni. Není to zabíjení ve fyzickém slova smyslu, je to zabíjení lidské duše a lidské důstojnosti.“ Když Milinkevich hovořil o strachu, který zažívají Bělorusové, uvedl, že to není ten strach, který panoval za éry Stalina, nýbrž strach, že člověk zůstane „bez práce a bez peněz na živobytí“. Projevy solidarity dávají těmto lidem potřebnou sílu.

„Trvalá bdělost“ je pro členku Hnutí za demokratickou změnu (The Movement for Democratic Change, MDC) v Zimbabwe, Trudy Stevenson, cestou nátlaku na režim prezidenta Mugabeho. V zemi panuje kritická ekonomická situace a dochází zde k násilí a únosům s cílem potlačit politickou opozici. Přestože MDC nově vytvořilo vládu s Mugabem, což s sebou přineslo některé pozitivní změny, Trudy Stevenson toto spojení nazvala „poněkud nešťastným sňatkem“ a poukázala na častou neochotu opozice narušit stávající stav a protestovat proti porušování lidských práv.

Pokrytectví vlády ve Venezuele kritizovala venezuelská aktivistka Tamara Sujú Roa. Vláda upozorňuje na porušování lidských práv v zahraničí, ale doma prosazuje cenzuru a pronásleduje politické disidenty. Vyzvala demokratické státy, aby si vybraly, zdali chtějí patřit k „zemím respektujícím lidská práva, nebo k těm, které je neustále porušují“. Zároveň položila otázku: „Kdy svět přestane upřednostňovat ekonomiku před lidskými právy?“

Sabe Amthor Soe z Barmského centra v Praze ocenila solidaritu členů platformy Trvalé bdělosti a demokratických států jako je Česká republika. I přesto však hodnotí možnosti zlepšení situace jako omezené: „Režim nehledí na to, co si myslí mezinárodní společenství. Není tu mnoho, co bychom mohli udělat.“

Kubánský ochránce lidských práv a sociolog Jose Gabriel Ramón Castillo na začátek svého projevu vzdal poctu kubánskému politickému vězni Eduardu Diazovi Castellanovi, se kterým před třemi lety držel osmadvacetidenní hladovku proti porušování lidských práv, za kterou byl Eduard odsouzen na 65 let vězení. Jose Castillo přednesl prezentaci nazvanou „Kdo jsou nepřátelé svobody – důvody a činy“, ve které podtrhl roli osob, jako jsou Hugo Chavez a Muammar Khaddafi, kteří své trestné činy zahalují do principu „kolektivní prosperity“. Poukázal také na existenci jiných, méně známých nepřátel svobody.

Kdo je zodpovědný za zločiny v Čečensku?

Moderátor: Ondřej Soukup

Host: Oksana Čelyševa

13. října 2009, Goethe Institut

Oksana Čelyševa, členka PEN klubu a aktivistka Rusko-čečenské společnosti přátelství, se ve své prezentaci věnovala dění během dvou čečenských válek a současné situaci v Čečensku pod režimem prezidenta Kadyrova.

Na úvod měli návštěvníci možnost shlédnout první část dokumentárního filmu složeného ze záběrů natočených v Čečensku během posledních dvou let, jehož cílem je znázornit pocity pěti čečenských rodin, pro které jsou vraždy každodenní součástí života. Na výzkumu pro film, kterého je Čelyševa také producentkou, se měla podílet i Anna Politkovska, než byla zavražděna. Kompletní verze dokumentu by podle Čelyševy měla být připravena v prosinci roku 2010.

Oksana Čelyševa upozornila na páchaní válečných zločinů během čečenských válek, které také popisuje v knize „Kdo je zodpovědný? Válečné zločiny v Čečensku“, jíž je spoluautorkou. Spolu s ostatními výzkumníky zjistila, že „odpovědnost za část případů nesou bezpečnostní složky“. Během své prezentace Oksana Čelyševa uvádí důkazy o zapojení ruské armády. „Putin zveřejnil prohlášení zbavující generály jakékoli viny,“ říká. „Ti, kteří byli vinní, se ani nepokoušeli schovat.“ Předestřela také, že v druhé části zmíněného dokumentu se diváci dozvědí konkrétní jména osob zodpovědných za tyto trestné činy.

Roli ruských politických špiček zdůrazňuje také v souvislosti s rozpoutáním druhé čečenské války, především pak poukazuje na vůdčí roli Borise Berezovského.

Současný režim Kadyrova v Čečensku nazývá Čelyševa „absolutní diktaturou“ a domnívá se, že Moskva čečenského lídra podporuje.

Kvůli své práci pro Rusko-čečenskou společnost přátelství je Oksana Čelyševa vystavena nátlaku ze strany ruské vlády, která tuto organizaci zakázala, obviňujíc ji z extremistických aktivit. Čelyševa hovoří také o dalších osobách zapojených do výzkumu, „tři z nich jsou političtí vězni. Jurij Staroverov je ve velkém nebezpečí, je totiž zapojen do ruského opozičního hnutí“.

Mírový proces a význam problematiky vody

Moderátor: Jakub Landovský

Hosté: Hillel Shuval, Abdurahman Tamimi

13. října 2009, Palác Žofín

Diskuze se věnovala současnému problému přístupu k vodním zdrojům v povodí řeky Jordán, možné formě izraelsko-palestinské dohody o vodních zdrojích a jejímu dopadu na samotný mírový proces.

Hillel Shuval, expert na vodní problematiku z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě, na úvod podtrhl, že Palestinci dnes mají nejméně vody z celé oblasti povodí řeky Jordán, přičemž problém nedostatku vody se bude pravděpodobně zhoršovat, a je tedy nutné problém řešit. V této souvislosti zmínil tzv. Ženevskou iniciativu (2003), jejímž cílem je nabídnout model, jak dosáhnout platné mírové dohody mezi oběma národy, také v oblasti využívání vodních zdrojů. Iniciativa je postavena na vzájemném uznání práva na vodu, zvýšení palestinských zásob vody a vytvoření spravedlivého rozdělení společných vodních zdrojů.

Shuval zmínil trvání izraelské strany na historických právech na vodu a strach izraelské vlády z neomezeného čerpání vody na palestinském území, které by mohlo v budoucnu způsobit nedostatek vody pro celý region. Nicméně dostupnost vody v Palestině jako cesta k ekonomické prosperitě Palestiny je dle něj také v izraelském zájmu. Palestinci by měli také hledat způsoby jak zásoby efektivně využívat. Na závěr Shuval dodal, že spravedlivá dohoda o vodě může být i motivací pro celkový mír.

Palestinský expert na problematiku vodních zdrojů, Abdulrahman Tamimi, v reakci na prezentaci Hillela Shuvala zdůraznil potřebu vytvoření dvou států, protože pokud v oblasti vznikne akutní nedostatek vody, bude potřeba dvou rovnocenných partnerů, aby našli společné řešení. Právo na vodu by přitom podle Tamimiho mělo být garantováno jako lidské právo. Tamimi zdůraznil, že pokud je Palestincům dáno právo na sebeurčení, měli by mít právo spravovat své vlastní vodní zdroje. Uvedl také, že národy nemusí mít přátelské vztahy, aby sdílely vodní zdroje, jako tomu je například v Evropě, Asii nebo v Africe.

K otázce liberalizace a privatizace vodního průmyslu Tamimi poznamenal, že může sice zvýšit efektivitu alokace, ale možné navýšení cen či tvorba monopolu, by mohly podryvat právo na vodu jako lidské právo.

Oba řečníci se přihlásili k nutnosti vzájemného respektu Palestinců a Izraelců, bez něhož dle Tamimiho potenciální dohoda nepřekročí „akademické cvičení“. Ženevská iniciativa je tak velkým krokem vpřed, protože přiznává práva na vodu oběma národům a také uznává právo na vodu jako základní lidské právo. Hosté se rovněž shodli, že jakákoli dohoda o vodě by měla být flexibilní a odpovídat změnám klimatu.

Dohoda o vodních zdrojích je dle Hillela Shuvala a Abdulrahmana Tamimiho klíčovým prvkem budoucího, a především trvalého míru.